

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Vážení kolegové ve školách, neziskových organizacích, úřadech, firmách a dalších institucích, milí příznivci ekologické výchovy, zasiláme Vám druhý balíček informací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v roce 2014.

Balíček obsahuje aktuální grantové výzvy, pozvánky na akce, termíny vyhlášených soutěží, zajímavé články a odkazy na webové portály, tipy na publikace i příklady dobré praxe. Zveřejňujeme též zajímavé projekty, kde můžete spolu s námi pomáhat.

- **Do nového roku jsme vstoupili s několika novinkami:**
 - **Kancelář Lísky a informační místo pro EVVO, včetně knihovny, najdete v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436.**
 - **Právě DNES 4.2.2014 jsme spustili nové webové stránky Lísky se zcela novou grafikou i strukturou. Moc se těšíme na Vaši návštěvu na www.liska-evvo.cz Děkujeme firmě DAT za redakční systém, firmě 2123design s.r.o. za grafiku a Kateřině Mrnúščíkové za ilustrace.**
 - **Klub Lísky** – líbí se Vám programy Lísky? Chtěli byste nás podpořit? Staňte se členy Klubu. Informace, přehled benefitů a plateb a přihláška ke stažení na webu Lísky, <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>. V nejbližších dnech získají členové klubu nový metodický list a lískovou NOVINKU: **INSPIROMAT skřítko Lískáčka pro rodiny s dětmi.**
 - **Metodické listy od února zasiláme pouze členům Klubu Lísky a Lísky, o.s** Věříme, že jejich zpoplatnění pochopíte, neboť Líska potřebuje získat pro své programy stabilní finanční zdroje. Vaše členství v **Klubu Lísky** a finanční příspěvek nám pomůže pokračovat v práci pro EVVO v našem kraji. Dříve vydané metodické listy jsou ke stažení na <http://www.liska-evvo.cz/skolam>
- **Nové rozesílky**, včetně příloh, najdete na <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka> K odběru se můžete registrovat přímo na webu Lísky.
- Na webu Lísky najdete **Akce – Krajský kalendář akcí**. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz, my Vám za ně děkujeme a aktuálně je zařazujeme na web i do rozesílek.
- **Líška má své profily na Facebooku**. Přidejte se k našim tématům na stránkách: Líška, o.s./Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny/Ptáci – žijí tady s námi/Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO.
- **Osvětové kampaně Lísky v roce 2014:**
 - **Ptáci – žijí tady s námi**, 1.4.-2.5, koordinuje CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město
 - **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**, 1.5.-31.8., koordinuje Centrum Veronica Hostětín
 - **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené**, 10.-18.5., koordinuje Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště
 - **STROMY a my**, 28.9.-26.10, koordinuje Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
 - **Skutečně zdravá škola**, celoročně

Kde Líska pomáhá

➤ Česko proti chudobě – Vsetínské školy pro vodu.

V říjnu získali vsetínští školáci za svůj běh městem částku 5.000 Kč. Podívejte se, jak rozhodly o jejím využití a kde našly peníze firmy eSports své uplatnění.

<http://www.adra.cz/banglakids/novinky/id/deti-ve-slumovem-centru-calantika-dostaly-filtracni-system-na-vodu>

➤ Sbírka Světluška: Komu svítí Světluška

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti.

Přispívá na speciální pomůcky jako jsou mluvicí počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

Aktuality, které stojí za to číst

❖ Nový bakalářský studijní obor v Olomouci

Olomoucká univerzita má nový bakalářský studijní obor "Environmentální studia a udržitelný rozvoj", jehož první ročník bude otevřen v příštím akademickém školním roce 2014/2015 na Katedře rozvojových studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého. Podrobnější informace naleznete na webových stránkách <http://www.development.upol.cz/studium/esur/o-oboru/>

❖ Skutečně zdravá škola

Občanská iniciativa Skutečně zdravá škola

<http://www.skutecnezdravaskola.cz/>

Aktuální zprávy, náměty a příklady dobré praxe najdete na <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola?fref=ts>

Kontakt: Bohuslav Sedláček

Zdroje (nejen) pro EVVO

- Výzva a Informace pro žadatele k **podprogramu PF04-14 „Podpora ekologických aktivit v kraji“** jsou vyvěšeny na stránkách Zlínského kraje už zítra, žádosti budou přijímány do 17.2.2014 do 12.00 hodin,
<http://www.kr-zlinsky.cz/pf04-14-podprogram-podpora-ekologickych-aktivit-v-kraji-cl-2682.html>
- **1. Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO).** Upozorňujeme, že Nadace partnerství ve spolupráci s Nadací rozvoje občanské společnosti vyhlásila 1. výzvu k předkládání žádostí o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO) a k předkládání žádostí o poskytnutí Doplňkového grantu z Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni v rámci FNNO. Uzávěrka 1. Výzvy je 24.03.2014, do 16:00 hodin.
<http://www.fondnno.cz/>
- Jsou žáci vaší místní školy denně vystaveni nebezpečné dopravní situaci? **Grantový program Na zelenou vám nabízí pomoc.** A navíc bude děti opravdu bavit! Požádejte do 7. března o podporu a získáte až 70.000 Kč. <http://bit.ly/1mRt85h>
- Nadace Partnerství nabízí obcím, školám a neziskovým organizacím grant zaměřený na **odpovědné hospodaření s vodou** (v budovách, obcích, krajině). Maximální výše grantu je **100 tisíc Kč**, uzávěrka žádostí je **10. dubna**. *TZ v příloze.*
Informace o grantech Nestlé pro vodu v krajině: www.nadacepartnerství.cz
Informace o soutěži Pro vodu: <http://www.soutezprovodu.cz/>
- **Internetový projekt: Um sem um tam**
Um sem um tam je místo, kde se setkává nabídka a poptávka po profesionální dobrovolnické práci. Neziskovky mohou zadat krátkodobé projekty a profesionálové zase vyhledat projekt, kterému chtějí pomoci. Více info zde: <http://www.umsemumtam.cz/>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Regionální setkání středisek ekologické výchovy, ekoporaden a organizací k EVVO, 20. března 2014, 14/15 Baťův institut Zlín.**
- **Pozvánky do Hostětína:**
 - Zveme na **dvoudenní kurz Zimní řez ovocných stromů**, který se uskuteční už 22.–23. 2. 2014 v Hostětíně. Neváhejte s přihláškami, ovocnářské kurzy se nám vždycky rychle zaplní.
<http://hostetin.veronica.cz/zimni-rez-ovocnych-stromu>
 - **Kurz vaření tradičních pokrmů.** Šumajstr neboli manželstvo, pohanskú kašu s trnkami, poctivé nudle do polévky, tradiční kyselici, domácí chléb a další dobroty se můžete naučit na kurzu vaření tradičních pokrmů. Bude probíhat v Hostětíně a již teď se můžete hlásit. Sbíhají se vám již při čtení sliny? Takový úder na chuťové pohárky čeká účastnice a účastníky v **Centru Veronica Hostětín**, které pořádá víkendový kurz vaření ve dnech **14. – 16. února 2014**. Informace jsou zveřejněny na webových stránkách Centra Veronica Hostětín, www.hostetin.veronica.cz

Bližší informace o akci vám poskytne:

Aneta Zádrapová, aneta.zadrapova@veronica.cz, tel. 572 630 670

- Rádi byste si založili chov včel, ale nevíte jak na to? Tak právě pro vás jsme připravili **kurz "Začínáme včelařit"**. Kurz je určený všem začátečníkům, kteří se ještě rozhodují a nemají jasnou představu, co takové včelaření obnáší. Bližší informace naleznete zde: http://www.trnka.xf.cz/ke_stazeni/plakatek_kurz_vcelareni.pdf
- **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**
Více informací na www.muzeumvalassko.cz

Výstavy ve Zlínském kraji

- Klub kultury Uherské Hradiště, Galerie VI. Hrocha, **Výstava Radoslava Motala, Wildlife fotografie**, 21.1.-18.2.2014
- **14/15 Bat'ův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Pozvánka na unikátní třídní kurzy Environmentálního poradenství**

STEP pořádá ojedinělé kurzy věnované Environmentálnímu poradenství. Dozvíte se, jak profesionalizovat ekoporadenství ve své organizaci, jaké jsou jeho metody a standardy. Velkým přínosem pro Vás bude možnost interakce a výměna zkušeností s účastníky kurzu, brainstorming a názorné ukázky z praxe. Kurzy proběhnou v únoru a březnu 2014- v **Ostravě** ve dnech **18.2., 19.2. a 26.2.** a v **Praze** ve dnech **5.3., 6.3. a 13.3.** Více na <http://www.ekoporadna.cz/>

- Doporučujeme **semináře**, týkající se **etologie hospodářských a volně žijících zvířat**. Přednášet bude špičkový etolog a báječný lektor (prof. Luděk Bartoš)
Semináře se uskuteční 24.4. a 15.5. v Toulcově dvoře, Praha - Hostivař.
Více informací a přihlášky najdete na: <http://www.toulcuvdvur.cz/vzdelavani/odborne-seminare>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

❖ Semináře, exkurze

Zveme vás na **seminář k metodě badatelsky orientovaného vyučování (BOV)**, který se uskuteční v **pondělí 24.2. 2014 od 9.00 do 15.30** v **Základní škole Vsetín, Rokytnice 436**. **Seminář je zdarma připraven pro pedagogy 1. a 2. stupně ZŠ.** **Seminář připravilo Sdružení Tereza, Líska, o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji a Základní školy Vsetín, Rokytnice 436.**

Na semináři se seznámíte

- s metodikou BOV
- zkušenostmi učitelů z výuky metodou BOV
- připravenými lekcemi do výuky
- vyzkoušíte si, jak rozvíjet badatelské dovednosti u žáků
- navrhnete si svoji vlastní badatelskou lekci

Zdarma získáte

- metodiku Průvodce pro učitele badatelsky orientovaným vyučováním
- lekce do výuky pro 4. -9. ročník ZŠ (metodicky zpracované a ověřené v reálné výuce)

Program semináře je připraven tak, že není možné zúčastnit se pouze jeho části, proto prosím počítejte s dobou trvání do 15.30 hodin. Po absolvování semináře budete moci využít konzultace a sdílení zkušeností při zavádění metody BOV do výuky.

Na seminář se přihlašujte prostřednictvím webových stránek www.badatele.cz, kde najdete další informace o metodě BOV i projektu Badatele.cz, v rámci kterého vznikly metodické materiály a zkušenosti z výuky.

[Přihlásit se na seminář](#)

❖ Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s. **Kontakt:** infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz
- PC TRNKA při DDM Uherské Hradiště si pro vás letos připravila **večerní vzdělávací přednášky a terénní exkurze pro učitele, koordinátory EVVO a veřejnost.** Přednášky budou probíhat od října 2013 do května 2014 v Uh. Hradišti. Cena celé akademie je 250,-Kč. Více na www.ddmsikula.cz/akademie

Vzdělávací programy a environmentální informační a komunikační systém zajišťovaný Lískou je podpořen z Programu švýcarsko-české spolupráce, www.liska-evvo.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Líska – o.s. pro EVVO ve ZK** nabízí mateřským školám, školním družinám a ročníkům na I. stupni ZŠ výukové programy:
 - **Hrajeme si se zvyky a svátky**
 - Přírodovědné terénní programy **Společně do přírody.****Pro II. stupeň základních škol a střední školy** nabízí workshop na téma **Fair trade.** Objednávky a informace na infoevvo@seznam.cz či VPveverky@seznam.cz
- Programy **Muzea regionu Valašsko**
Zajímavé a zábavné lektorské programy přiblíží dětem přírodní, kulturní i historická témata; probíhají ve všech pracovištích Muzea, např. v areálu vsetínského zámku, zámeckého parku a otevřené expozice Příroda hrou ve věži.

Kontakty:

Mgr. Jan Husák, odborný pracovník a lektor Muzea regionu Valašsko,
jan.husak@ursus.cz, husakjan@gmail.com, www.ursus.cz
Muzeum regionu Valašsko, p.o., <http://www.muzeumvalassko.cz>

Doporučujeme lektorský program s názvem **Míša z Brodské**, který můžete navštívit v **záмку Kinských ve Valašském Meziříčí** ve dnech **19. 11. 2013 - 23. 3. 2014**. Pomocí preparátu medvěda hnědého se seznámíte s tímto zajímavým druhem a podrobnostmi z jeho života. Dozvíte se, jak poznat pobytové znaky medvěda v přírodě, jak se zachovat při setkání s ním a spoustu dalších zajímavostí. Přijďte si poslechnout poutavý příběh Míši z Brodské - neznámějšího medvěda na Valašku.

Více na: <http://www.muzeumvalassko.cz>

Kontakt: Bohdana Orlová, orlova@muzeumvalassko.cz, zámek Kinských ve Valašském Meziříčí

Hvězdárna Vsetín

nabízí přednášky PRO ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY. Adresa: Hvězdárna Vsetín, Jabloňová 231, 755 11 Vsetín, tel. 571 411 819, info@hvezdarna-vsetin.cz, www.hvezdarna-vsetin.cz

Centrum Veronica Hostětín

nabízí výukové programy a exkurze.

Kontakt: <http://hostetin.veronica.cz>, hana.machu@veronica.cz, 572 630 670

NOVINKA: **nový výukový program pro střední školy „Kdyby tisíc Hostětínů“**, který díky moderní metodice umožní studentům zábavnou formou poznat problematiku životního prostředí v jejich obci. Co se týká rozsahu aktivit a přesahu do školní výuky, tak se jedná o unikátní program v rámci výukových programů ekologických středisek Zlínského kraje.

Ze studentů se stávají detektivové a reportéři, kteří získané poznatky prezentují svým spolužákům či veřejnosti. Součástí detektivní práce je například i dotazování u starostů obcí nebo v provozech obecní infrastruktury (například v čistírně odpadních vod, ve výtopně apod.).

Přírodovědné centrum TRNKA při Domě dětí a mládeže Uherské Hradiště

nabízí programy pro školy a rodiny s dětmi, kontakt: Štěpnická 1111, Uh. Hradiště, 686 06, Tel.: 572 561 050, 733 500 233, e-mail: info.trnka@seznam.cz, www.trnka.xf.cz

Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město

nabízí programy pro školy a rodiny s dětmi, kontakt: cevzabka@klubkosm.cz, www.klubkosm.cz

Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín

nabízí environmentální výukové programy pro MŠ a ZŠ ze Zlína a okolí.

Kontakt: DDM ASTRA Zlín, www.ddmastra.cz/vyukove-programy.

Více informací: 577142297, 608783745

Ekocentrum Chrpa při DDM Uherský Brod

nabízí výukové programy, více informací na www.ddmub.cz

VIS Bílé Karpaty, Veselí na Moravě

nabízí výukové programy i školám ve Zlínském kraji, více informací na www.bilekarpaty.cz

Středisko volného času Rožnov p. R.

nabízí výukové programy a akce pro školy, www.svcroznov.cz

Skřítek, o.s., Holešov

nabízí programy pro základní a střední školy, www.skritek.org

Dědictví Velkých Karlovic, o.s.

nabízí výukové programy s ekologickou a environmentální výchovou pro MŠ, ZŠ a SŠ v areálu Karlovskeho muzea a blízkém okolí ve Velkých Karlovicích.

Informace: 774 22 33 59. Informace také v IC Velké Karlovice, tel: 571 444 039.

ALCEDO – středisko volného času Vsetín

nabízí denní i pobytové výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ, skupiny dětí a rodiny s dětmi.

Kontakt: alcedo@alcedovsetin.cz, Bc. Jaroslav Hlinský, www.alcedovsetin.cz

Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole

nabízí celoroční programy, pobyty, výlety i kurzy pro školy a skupiny dětí.

Informace: 733 312 712, Jana Richterová, richterova@prokrajinu.eu, www.prokrajinu.eu

- **ZOO a zámek Zlín – Lešná**
nabízí celoročně programy a exkurze pro školy.
www.zoozlin.eu/programy-ve-stredisku-tyrol
- **14/15 Baťův institut Zlín**
nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz
Nabídku programů pro školy najdete na: <http://www.14-15.cz/uvod/detail/nabidka-edukacnich-programu-pro-skoly-a-mimoskolni-zarizeni/>
- **Valašské muzeum v přírodě, Rožnov p. R.**
nabízí školám a skupinám dětí výchovně vzdělávací pořady
Kontakt: www.vmp.cz

Tipy na tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

- Rodiče, prarodiče, strýčkové a tety - vydejte se společně s dětmi na **napínavý tábor** do krásného a čistého prostředí Bílých Karpat. Program (nejen) pro děti bude protkáno zajímavou celotáborovou motivační hrou. Letos uspořádáme 4 turnusy, které jsou rozděleny dle věku dětí.
<http://hostetin.veronica.cz/letni-tabory-pro-rodice-s-detmi>
- **Dovolená s příběhem – zelená dovolená mezi kvetoucími jabloněmi**
Jarní toulky po Karpatech, bylinkový workshop, využití jarních rostlinek v kuchyni.... Takovou dovolenou si nenechte ujít. <http://hostetin.veronica.cz/dovolena-s-pribehem-zelena-dovolena-mezi-kvetoucimijablonemi>
- V nabídce Hostětína najdete též **víkendy pro ženy a další pobyty**.

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Ze dřeva zrozené, 1. 12. 2013 – 23. 2. 2014**
Muzeum regionu Valašsko srdečně zve na výstavu betlémů a jiných děl valašských řezbářů, která bude k vidění v Zámecké galerii vsetínského zámku. <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/ze-dreva-zrozene/>
- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Zapište si do diáře:**
 - termín **6. ročníku Eko-olympiády pro ZŠ Zlínského kraje**: středa 21. května 2014, 8.30 - 14.00 hod, Základní škola Zlín Štípa. Další informace na www.zsstipa.cz
 - **ŽA-BA-KO, žakovská badatelská konference, Vsetín, 25.6.2014**
 - **Jaloveček**, duben 2014, <http://www.muzeumvalassko.cz>

- **CEV Žabka při SVČ Klubko St.Město,p.o. připravila pro žáky II. stupně a SŠ na školní rok 2013/2014 soutěž o životním prostředí - Poslouchejme přírodu !!!**, email: kravackovap@seznam.cz, www.cevzabka.xf.cz
- **Zámek Lešná vyhlašuje výtvarnou soutěž ke Dni Země na téma "Zámek a park očima dětí"**, uzávěrka 28. 3. 2014.
<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/>
<http://www.facebook.com/ZamekaparkLesna>
e-mail: slezakovajitka@seznam.cz
- **Asociace Kotva vyhlašuje SOUTĚŽ** s tématem „Co mne zaujalo na vesnici, ve které žiji“ v kategorii obrázků, napsaný příběh. Objevuj mimořádná pozoruhodná místa: objekty, prameny, domy, stromy, lidi atd. K vyhodnocení soutěže přizveme žáky školy, učitele a některé členy asociace Kotva.
Kontakt: e-mail: kotva-fgh@centrum.cz, mobil: 739 320 845, www.sKotva.cz

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Pro zájemce o badatelskou výuku doporučujeme:**
<http://www.badatel.upol.cz>
<http://globe.terezanet.cz/projekt-badatele.html>
<http://www.zsctyrlitek.cz/?page=nadani/detska-vedecka-konference-prace-s-talenty#form10>
- **Doporučujeme k návštěvě weby Sdružení TEREZA**
<http://www.jdeteven.cz>
<http://www.ekoskola.cz>
<http://lesveskole.terezanet.cz>
<http://globe.terezanet.cz>
<http://globe.terezanet.cz/projekt-badatele.html>
- **Projekt „Global Storylines“ – výuka příběhem.**
Výuka příběhem využívá prvky dramatické výchovy a umožňuje tak prozkoumávat komplexní globální témata v bezpečném prostředí fiktivního příběhu. Více: <http://bit.ly/13BgBhd>
- **Fairtradové školy**
jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Status Fairtradová škola

mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

■ Světová škola

Světová škola je certifikát, který uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Světová škola je místem, kde:

- globální témata tvoří přirozenou součást výuky a života školy;
- se žáci pod vedením učitelů aktivně zabývají světovým děním a sledují aktuální vývoj v rozvojovém světě;
- žáci, učitelé i širší veřejnost získávají informace o globální problematice;
- žáci identifikují místní problémy s globálním přesahem a usilují o jejich řešení;
- je nejméně jedenkrát za rok ve spolupráci s místní partnerskou organizací uspořádána akce;
- je společný cíl přispět k řešení vybraného problému.

Informační zdroje:

- http://www.globalactionschools.org/3_pages/czech
- <http://www.adra.cz/prvak/svetova-skola>
- <http://varianty.cz/index.php?id=12&item=42>
- <http://www.facebook.com/pages/Sv%C4%9Btov%C3%A11-%C5%A0kola/232450673458319>

Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!

■ Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

➤ **TIP: Spočítej si svou ekostopu. Co je ekologická stopa?**

Koncept ekologické stopy (ES) můžeme považovat za účetní nástroj pro počítání ekologických zdrojů. Různé kategorie lidské spotřeby jsou převedeny na plochy biologicky produktivních ploch, nezbytné k zajištění zdrojů a asimilaci odpadních produktů. Jeden ze spoluautorů ES, Kanadčan William Rees, ekologickou stopu přibližuje takto: "Kolik plochy (země a vodních ekosystémů) je třeba k souvislému zajišťování všech zdrojů, které potřebuji ke svému současnému životnímu stylu a k zneškodnění všech odpadů, které při tom produkuji?" Ekologická stopa je přesně tím, co jsme dosud postrádali - měřítkem toho, jak udržitelné jsou naše životní styly.

Neříká nám tedy, co máme dělat, ale "pouze" jakou stopu (vyjádřenou v globálních hektarech na osobu) zanechává náš životní styl a související spotřeba zdrojů v globálním měřítku. Nepřekvapí proto, že lidé žijících v různých koutech Země vytváří tak rozdílné ekologické stopy. Pokud by se dala jedním slovem charakterizovat dnešní globální ekonomika a společnost, je to nerovnováha. Tomu odpovídá i velmi nerovnovážné tempo čerpání přírodních zdrojů v různých zemích světa.

<http://www.hraozemi.cz/ekostopa/>

Zelené okénko

■ Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

- **Zelené nakupování**

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Ekologický institut Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá, vydal řadu materiálů a informační letáček, který najdete v elektronické podobě na www.veronica.cz

- Propátrejte nové stránky Ekologického institutu Veronica, věnované udržitelné spotřebě domácností, pusťte si nový videoklip. www.umenivybirat.cz
Na těchto stránkách naleznete informace k tématu zelené domácnosti - šetrnému provozu domácnosti, nakupování a odpadům, vycházející z našich dlouholetých zkušeností a praxe.
- **Projekt Šetrná kancelář**
doporučení, metodické listy naleznete na webu www.setrnakancelar.cz
- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- **E-shop BIOWEB** má jednu z nejširších nabídek na českém internetu (kolem 2000 produktů) aneb kompletní nákup za jedno poštovné. Zároveň se můžete registrovat a získat tak zajímavé výhody. Třeba obrátové bonusy, informace o akcích, tipy na recepty, www.bioweb.cz
- **TEREZA má novinku, která je šetrná k životnímu prostředí.** Prostě si myslíme, že i nakupování může být vlídné k přírodě. TEREZKA známkuje, hodnotí a doporučuje zboží, které ona sama kupuje a považuje za nejšetrnější.
Vítejte na www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává pěstitelům, řemeslníkům a zaměstnancům v rozvojových zemích příležitost, aby se užívali vlastní práci za důstojných podmínek. Více informací najdete na www.fairtrade.cz.

- **NaZemi**
je česká nevládní organizace usilující o to, aby se chudí pěstitelé, řemeslníci a zaměstnanci v rozvojových zemích měli možnost užít svou práci za důstojných podmínek. Více informací najdete na www.nazemi.cz.
- **Nekomerční organizace se mohou oficiálně přihlásit k podpoře konceptu fair trade.** Platforma Fairtrade Česká republika rozšiřuje kampaň Fairtradová města a umožňuje různým institucím, jako jsou knihovny, občanská sdružení či ekocentra, získat titul Místní podporovatel fair trade.
Kontakt: Hana Chorváthová, ředitelka Fairtrade Česká republika, +420 734 336 592, h.chorvathova@fairtrade-cesko.cz, www.fairtrade-cesko.cz

Prodejní místa:

- Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce (budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436).
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích, více na infoevvo@seznam.cz

- AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).
V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

-
- Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.
 - Líska je místním podporovatelem fair trade, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Užitečné odkazy:

www.fairtrade.cz
<http://www.ona-fair.cz>
www.fairtradovamesta.cz
www.fairtradoveskoly.cz
www.svetvnakupnimkosiku.cz
www.usilitonanas.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky**
<http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Rodinná firma Koldokol z Bílých Karpat**, <http://www.koldokol.cz/o-nas/>

Prodejní místa:

Prodejna ODTADYMA, o.p.s.,
Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.

Obchod Z DĚDINY nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje,
e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Šumajstr neboli manželstvo, pohanskú kašu s trnkami, poctivé nudle do polévky, tradiční kyselicu, domácí chléb a další dobroty se můžete naučit na kurzu vaření tradičních pokrmů. Bude probíhat v Hostětíně a již teď se můžete hlásit.

Sbíhají se vám již při čtení úvodního odstavce sliny? Přidejme tedy ještě erteplovou máčku s krajancem, zeleninové saláty, obilninové kaše, bylinkové čaje. A možná i nějaké překvapení. Takový úder na chuťové pohárky čeká účastnice v Centru Veronica Hostětín, které pořádá víkendový kurz vaření ve dnech **14. – 16. února 2014.**

„Jídla, která budeme vařit, dřív patřila běžně na stůl“, říká organizátorka kurzu, Aneta Zádrapová z Centra Veronica. „Protože jsme příznivci tradičních řemesel, zvyků a dovedností, nechceme, aby tato jídla upadla v zapomenutí. Hodláme s lidmi vrátit do „starých časů“ a naučit je vařit tak, jak to dělaly naše (pra)babičky. Kurz je koncipován stylem „co si navaříme, to si také sníme“ – počítáme tedy, že bude hodně praktický a každá účastnice či účastník se do přípravy jídel velmi aktivně zapojí“.

Společnost bude kuchařským „učnicím“ dělat i paní Marie Lekešová, autorka kuchařky „Jak se dříve žilo a co se jedlo v Hluku“. Na vyprávění této milé a zkušené paní a výborné kuchařky se jen tak nezapomene, obzvlášť, když k receptům připojí i vzpomínání na tradiční zvyky. Paní Lekešová vychází z tradice vaření již své babičky, navrátíme se tedy hodně hluboko do historie, až k počátkům minulého století.

„Často se my, kuchařky, zbytečně některých jídel bojíme a nemáme odvahu je zkusit doma uvařit či upéct. Některá jídla vypadají pracně, například domácí nudle či domácí chléb, ale na kurzu všichni zjistí, že jsou v podstatě velmi jednoduchá. Všem ukážeme, jak na to, abychom mohli zařadit poctivá tradiční jídla do našeho běžného jídelníčku“, povzbuzuje všechny zájemkyně Aneta Zádrapová.

Na tento kurz bude volně navazovat kurz vaření v březnu, tentokrát ale bude námětem zdravé vaření. Konat se bude také v Centru Veronica Hostětín, které poskytuje i zázemí pro ubytování účastníků ve svém ekologickém penzionu – v domě, který žije ze slunce.

Informace jsou zveřejněny na webových stránkách Centra Veronica Hostětín, www.hostetin.veronica.cz. Na všechny akce se mohou zájemci hlásit již teď, neboť bývají rychle naplněny“, dodává a srdečně zve Marie Křiváková, ředitelka organizace.

Bližší informace o akci vám poskytne:

Aneta Zádrapová, aneta.zadrapova@veronica.cz, tel. 572 630 670

Přírodní zahrady

Pro rodinu s dětmi je přírodní zahrada u domu ideálním místem k odpočinku a zábavě i zdrojem zdravých surovin pro vaření. Přírodní zahrada u školy, která co nejdříve kopíruje přírodní podmínky, přirozeně pobízí děti k bádání, objevování a realizaci vlastních nápadů. Může být zdrojem zdravé úrody ovoce, zeleniny a bylinek pro zpestření jídelníčku. Dá se budovat postupně, bez velkých vstupních investic, často i na velmi malém prostoru.

I obyčejná zahrada může být malou přírodní rezervací, která:

- nabízí životní prostor živočichům, kterým ubývají úkryty v krajině,
- produkuje pro vás čerstvé a zdravé potraviny bez chemie,
- umožňuje celé rodině relaxovat, setkávat se a tvořit,
- je esteticky krásná a pestrá s množstvím různých stanovišť,
- je místem pozorování, poznávání a učení se přírodním procesům.

<http://www.veronica.cz/?id=418>

- Jak na přírodní zahradu Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>

- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA »**
Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>

- Kde jsou přírodní zahrady v Česku?, [Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě](http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr), http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr

- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**

Relaxace i vzdělávání v ukázkové přírodní zahradě a ovocném sadu. Na pozemku za Centrem Veronica jsou dvě desítky starých stromů a nově přes padesát mladých stromků. Zahrada je budována v přírodním stylu, s využíváním prvků jako jsou vyvýšené záhony, bylinné záhony, sluneční past, jezírko a jiné.

<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Při plánování zahrady můžete využít služby profesionálů, se kterými Líska spolupracuje:

<http://www.prirodnizahrady.cz/> Naplánují a zrealizují pro vás přírodní zahrady, hřiště, jezírka a další prostory pro práci, hru a odpočinek. Používají jen postupy šetrné k životnímu prostředí, vycházející z principů permakultury. Výsledný projekt je vždy odrazem Vašich přání a potřeb.

- **ANI V ZIMĚ NEMUSÍ BÝT PTAČÍ BUDKY OPUŠTĚNÉ**

Nejenom v teplém období roku pomáhají ptákům s hnízděním budky, rozvěšené na různých místech zahrady, ale i v zimě pro ně mohou představovat chráněná místa, která využijí k poklidnému odpočinku. Ptačí budky totiž ani v zimním období nebyvají prázdné. Využívají je převážně volně hnízdící ptáci, kterým často ani nevadí společnost ostatních a mnohdy se jich namačká do jedné budky hned několik. Mimo budek můžeme na kmeny stromů pevně přivázat i větve jehličnatých stromů, nejlépe jedlové a stočit je v malý úkryt, který ocení především zvonek zelený. Při výběru místa pro budku, musíme zajistit, aby byly mimo dosah koček.

Zdroj obrázku: <http://www.booksbyheather.net/>

- Výborným pomocníkem je **dvouměsíčník Zahrada v obrazech**.
<http://www.biozahrada.cz/literatura/casopis-zahrada-v-obrazech>
- <http://www.zahradnickyykalendar.cz/casopis-zahrada-v-obrazech-12014-v-prodeji-od-22-ledna-2014>
- <http://www.zahradnickyykalendar.cz/cs/eshop/products/view/3/50>
- Navštivte Líska na Facebooku - **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**.
<http://www.facebook.com/PrirodniZahradaPridoraPodNasimiOkny>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Kniha - „Co s okny – Upravená stará okna lepší než nová“**
Nově vydaná knížka Ekologického institutu Veronica „Co s okny – Upravená stará okna lepší než nová“ poradí, jak okna vylepšit. Fyzicky lze knihu koupit přes e-obchod v balíčku "Jak ekobydlet" nebo je dostupná na internetu. Více informací naleznete [zde](#).
- **Pravý domácí časopis**, <http://www.pravydomaci.cz>

- Český portál ekopsychologie doporučuje:

Ekopsychologická diplomová práce Martina Malce o životě v biozemědělské komunitě si zaslouží pozornost přinejmenším ze tří důvodů. Zaprvé nabízí užitečný úvod do teorií environmentálních postojů, zadruhé inspiruje perfektně zvládnutým kvalitativním výzkumem a za třetí poskytuje nádherný vhled do duší lidí, kteří mají zkušenost z belgické biozemědělské komunity. Doporučujeme! <http://bit.ly/1mRTUKO>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- **Inspirace z dětských přírodních hřišť na Pinterestu Jolany Říhové**, <http://bit.ly/KnqcAA>
- **Nový pořad, ve kterém se každý týden představí jedna nevládní nezisková organizace** odstartoval tento týden na Rádiu Applaus.
<http://www.radioapplaus.com/PORADY/NEZISKOVKY>

Přidejte se na Facebooku ke skupině, dozvídejte se novinky a diskutujte:

<https://www.facebook.com/groups/247353445425457/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- **TISKOVÁ ZPRÁVA ASOCIACE EKOLOGICKÝCH ORGANIZACÍ ZELENÝ KRUH
TUCET EKOLOGICKÝCH VÝZEV PRO NASTUPUJÍCÍ VLÁDU**
Čemu bude nastupující vláda čelit v oblasti životního prostředí? Asociace Zelený kruh, která sdružuje 26 českých ekologických organizací, popsala dvanáct největších problémů v oblasti životního prostředí, které by měla řešit nová vláda. Zároveň navrhuje jejich řešení.
<http://www.zelenykruh.cz/dokumenty/12-hlavnich-vyzev.pdf>
Celé znění TZ v příloze.
- **Fokus: Digitální odznaky, sociální média a další technologické trendy ve vzdělávání pro rok 2014**
Zajímavosti ze světa vzdělávání, které připravilo na základě anglicky psaných zdrojů výzkumné oddělení společnosti Scio k 6. lednu, obsahují například tato témata: výukové prostředí se bude stále více proměňovat pod vlivem technologických pomůcek, díky tomu se také rozvíjí nové nástroje (sebe)hodnocení jako digitální odznaky a digitální portfolia. Pomocí nich budou moci žáci ukázat, co se naučili ve škole i mimo ni.
<http://www.eduin.cz/clanky/fokus-digitalni-odznaky-socialni-media-a-dalsi-technologicke-trendy-ve-vzdelavani-pro-rok-2014/>
- **Podle zprávy OSN je pro zajištění dostatku potravin** třeba omezit intenzivní průmyslové zemědělství charakteristické monokulturním pěstováním, genetickou modifikací a intenzivním použitím pesticidů a naopak podporovat menší ekologické farmaření. <http://bit.ly/UNFarm>

Environmentální informační a komunikační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

Jak získat elektronickou rozesílku Líska:

Napište nám e-mail na: infoevvo@seznam.cz, telefon: 605 806 840, www.liska-evvo.cz

- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka.** Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce

Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasíláte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz

- **Publicita aktivit a organizací** (tiskové zprávy, články, informační a propagační materiály).
- **Osvětové a informační kampaně.**

V rámci síťového projektu **Rozvoj sítě environmentálních vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji** byla zpracována **elektronická mapa ekoporaden ve Zlínském kraji** <http://www.liska-evvo.cz/component/content/article/61-ekoporadnyzlinkraj>
Projekt byl spolufinancován SFŽP ČR a MŽP.

❖ V příloze dnes najdete:

- **Rozesílku č. 2/2014** - celý text v PDF
- **Leták k semináři BADATELÉ**
- **TZ – šetřit vodou**

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s. / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje a s technickou podporou firmy INTERNEXT 2000, Vsetín. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Informační a komunikační servis a vzdělávací programy Lísky jsou podpořeny z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.